

Kronikk –
globaltBørge
BrendeEspen
Barth EideJanne H.
MatlaryErik
SolheimUlf
SverdrupAsle
Toje

Hva bør Europa gjøre?

Først må den akutte migrasjonskrisen løses. Deretter må Europa finne varige politiske og institusjonelle løsninger.

Migrasjonskrisen preger Europa. Hva bør Europa gjøre? Her er tre perspektiver:

● For det første, Europa må forstå at migrasjonspresset vil vare lenge.

Hovedårsaken til migrasjon er at Europas naboland ikke klarer å gi stabilitet, sikkerhet, rettigheter eller økonomiske utsikter for sine borgere. Krig, korrupsjon og vanstyre, men også fattigdom og dårlige økonomiske utsikter er årsaken til at mennesker migrerer. Demografiske, teknologiske og klimatiske endringer, vil trolig gjøre presset større, heller enn mindre.

Dessverre er lærdommen fra forskning om statsbygging, fredsprosesser og utvikling at det å fjerne årsakene til krisen, i beste fall, vil ta lang tid, det vil kreve store ressurser, og utfallet er ofte vanskelig å påvirke for utenforstående.

● For det andre, Europa og Norge vil måtte styrke sin utenriks- og utviklingspolitikk.

Innsatsen for fred i Syria må styrkes. Bistand og utviklingshjelp må økes, og utviklings- og migrasjonspolitikken må i større grad kombineres. De sikkerhetspolitiske sidene ved migrasjon må også løftes opp.

EU og Norge vil trolig også legge noe mindre vekt på å være verdiprosjiserende, og i stedet innta en mer «realistisk» posisjon. I stedet for mål om integrasjon og transformasjon vil man legge større vekt på å fremme stabilitet i nær-områdene. Europas «myke makt» vil suppleres med en «hard makt».

Nærområdene og Afrika rykker også nærmere. Samarbeidet med nabo, avsender og transittland må intensiveres, det samme gjelder for regionale aktører, som Den afrikanske union. Sikkerhet er forutsetning for utvikling. Kapasitetsbygging i svake stater og i post-konflikt-situasjoner vil måtte bli enda viktigere.

Det norskfinansierte «Training for Peace», der Nupi og andre afrikanske partnere, er involvert er et eksempel. Det er positivt at Regjeringen, i sin stortingsmelding om globale sikkerhetsutfordringer åpner for å vri utviklingshjelp mot

For Europa haster det. Dersom landene ikke finner en snarlig løsning er det en reell fare for at hele systemet for fri bevegelse av personer, og dermed ideen om et integrert Europa, kan være historie, skriver artikkelforfatteren. Her går afghanske migranter i land på en av strendene på Kos, Hellas, etter å ha reist over Egeerhavet fra Tyrkia. Foto: Yannis Behrakis, Reuters/NTB Scanpix

Globalt Ulf Sverdrup

Millioner på flukt

● Hva må gjøres?
DN belyser i en serie kronikker flyktning- og migrasjonskrisen.

Tidligere innlegg:

● 31. august: Janne Haaland Matlary: Migrasjon og moral

sikkerhetspolitikk og at EØS-finansieringsordningene kan bidra.

● For det tredje, EU vil måtte videreutvikle regler om grensekontroll og fri bevegelse, og håndhevelsen av disse.

Schengen-samarbeidet bygger ned grensene internt mellom medlemsstatene og etablerer felles regler for den ytre grensekontrollen med tredjeland. Dublin-avtalen er et utvekslings-system, og har som formål å unngå at asylsøkere ikke får søknaden sin behandlet, og samtidig unngå at asylsøkere «shopper» rundt i ulike land. Norge er med i begge deler av samarbeidet.

Det er åpenbart at Europas, og dermed heller ikke Norges, regime fungerer godt nok. Noen av svakhetene er:

● De som søker om beskyttelse kan i dag først få levert sin søknad etter å ha risikert livet sitt. Det må bli lettere å søke fra andre steder enn ved grensen.

● Ansvarsfordelingen er skjev, noen av de økonomisk svakeste landene og regionene i Europa tar den største byrden.

● Yttergrensekontrollen er for svak, og det er for dårlige systemer for registrering av menneskene som kommer.

● Det er ikke et effektivt nok

system for å returnere de som har fått avslag.

Den praktiske løsningen på mange av disse utfordringene er mer europeisk samarbeid, ikke mindre, men det vil samtidig være politisk krevende.

Kanskje kan krisen bidra til at det nå bygges et momentum der statene ser at de er i et skjebnefellesskap og trenger felles løsninger. Angela Merkel har kalt migrasjonsspørsmålet Europas største utfordring det neste tiår og hun har også åpnet for en smidigere tilnærming. En undersøkelse fra i sommer viste at innvandring var det som EUs borgere anså som den viktigste oppgaven for EU, langt foran sysselsetting og terrorbekjempelse.

Samtidig vet vi at migrasjon er politisk splittende, også i Norge. Mange land har knappe ressurser, stor uvilje til å bidra, og det er også krevende å avgi myndighet på justisfeltet. Populistiske og innvandrings skeptiske strømninger i enkelte land kan blokkere løsninger.

For Europa haster det. Dersom landene ikke finner en snarlig løsning er det en reell fare for at hele systemet for fri bevegelse av personer, og dermed ideen om et integrert Europa, kan være historie, med ditto virkninger for

En undersøkelse fra i sommer viste at innvandring var det som EUs borgere anså som den viktigste oppgaven for EU, langt foran sysselsetting og terrorbekjempelse

økonomi, men også Europas verdier og visjoner. Neste år skal Storbritannia ha folkeavstemning om EU-medlemskap. Dersom det blir en votering om migrasjon kan mye skje.

Norge har et ansvar for ikke bare å løse den humanitære katastrofen, men også bidra til at Europa kan finne varige politiske og institusjonelle løsninger. Norges yttergrense er Schengens yttergrense. Vår tilknytningsform er et lappe-teppe og hemmer muligheten for norske bidrag.

Ulf Sverdrup, direktør ved Norsk Utenrikspolitisk Institutt

Mer debatt på side 26-27 →

Tid for miljøskifte
Per Martin Aamodt

Ugreit å være kvotert
Anne-Kari Bratten

Arbeidsmiljøloven er hovedproblemet
Vibeke Hammer Madsen og Alisdair Munro

Praksis også før lærerstudiet
Christian J. Lien

Debattansvarlig: Vidar Ivarsen Telefon: 22 00 10 59 Sentralbord: 22 00 10 00 Epost: debatt@dn.no Telefaks: 22 00 11 10

Hovedinnlegg/kronikk: Maks 4500 tegn inklusive mellomrom Underinnlegg/replikk: Maks 1500 tegn (ca. 250 ord) Legg ved portrettfoto.

Alt stoff som leveres til Dagens Næringsliv, må produseres i henhold til Vær varsom-plakaten. Dagens Næringsliv betinger seg retten til å lagre og utgi alt stoff i avisen i elektronisk form, også gjennom samarbeidspartnere. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innsendte manuskripter. Debattinnlegg honoreres ikke.